

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัย " บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในการศึกษานอกระบบของเยาวชน " ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็นขั้น ๆ คือ การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวัน

วิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ ใช้วิธีการดังนี้

1. สำนวณปริมาณของเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2519 จนถึงวันที่ 31 มกราคม 2519 เป็นเวลา 1 เดือน โดยได้คัดเลือกหนังสือพิมพ์มาสำนวนเนื้อหา รวม 6 ฉบับ ดังนี้

หนังสือพิมพ์ประเภท เป็นที่นิยมและรู้จักทั่วไป (Popular) คือ ไทยรัฐ เกล็นิวส์ บ้านเมือง

หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality) คือ ประชาธิปไตย สยามรัฐ สยามนิกร

2. จำแนกเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันดังกล่าวออกเป็นประเภท ดังนี้

2.1 ประเภทข่าวการเมือง ได้แก่ข่าวเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง กฎหมาย ข่าวของหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองทั้งในและนอกประเทศ

2.2 ประเภทข่าวเศรษฐกิจ ได้แก่ข่าวเกี่ยวกับธุรกิจการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม การเงินทั้งในและนอกประเทศ

2.3 ประเภทข่าวอื่น ๆ ได้แก่ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวสังคม ข่าวการศึกษา ฯลฯ

2.4 ประเภทบทความ บทวิจารณ์ทางการเมือง ได้แก่บทความ บทวิจารณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเมือง การปกครอง กฎหมาย รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยราชการต่าง ๆ

ทั้งในและนอกประเทศ

2.5 ประเภทบทความ บทความเศรษฐกิจ โฉมบทความ บทความที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม การเงิน ทั้งในและนอกประเทศ

2.6 บทความ บทความอื่น ๆ โฉมบทความ บทความอื่น ๆ นอกเหนือจากเรื่องการเมือง และเศรษฐกิจ

2.7 ประเภทสารคดี และความรู้ทางวิชาการ โฉม สารคดี และคอลัมน์ที่มุ่งให้ความรู้ ตอบปัญหาที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านโดยทั่วไป เช่น ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สุขภาพ อนามัย เพศศึกษา ประเพณี วัฒนธรรม ฯลฯ

2.8 ประเภทบันเทิง โฉม นิยาย นิทาน การ์ตูน ฯลฯ ที่มุ่งให้ความบันเทิง

เนื้อหาต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ หมายความว่าถึง เนื้อหาที่เป็นตัวอักษร ภาพวาด ภาพถ่าย แผนที่ แผนที่ และ สิ่งอื่น ๆ ที่มีใจปรากฏเป็นตัวอักษรในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันเหล่านี้ด้วย

3. วัดปริมาณเนื้อหาต่าง ๆ เป็นคอลัมน์นิ้ว แล้วรวมปริมาณเนื้อหาแต่ละประเภทแต่ละฉบับ ตลอดจนทั้งเดือนมกราคม 2519 หากในข่าว หรือบทความ หรือภาพ ฯลฯ อันใดอันหนึ่งมีเนื้อหาคอบคลุมหลายประเภทที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยถือว่า ข่าว หรือบทความ ฯลฯ นั้น ๆ มีเนื้อหาจัดอยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งแต่เพียงประเภทเดียว โดยพิจารณาว่ามีเนื้อหาแน่นหนักไปในด้านใด

4. ปริมาณเนื้อหาต่าง ๆ เสนอในรูปตารางในบทที่ 4 โดยคิดเป็นค่าร้อยละ เปรียบเทียบระหว่าง เนื้อหาแต่ละประเภทในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับเดียวกัน และแต่ละฉบับ

การออกแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อให้กรอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยใช้วิธีการดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 อาศัยความคิดที่ได้จากการสำรวจหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 6 ฉบับ และการแบ่งประเภทเนื้อหาตามวิธีการตอนแรก รวมทั้งความคิดที่ได้จากการอ่านวิทยานิพนธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

1.2 สร้างแบบสอบถามขึ้นชุดหนึ่ง ใช้ตามเยาวชนในกรุงเทพฯ เป็นแบบสอบถามสั้น ๆ ใช้ภาษาง่าย ๆ ไม่มีข้อความเคลือบคลุม ประกอบด้วยคำถามเป็นตอน ๆ เรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม จึงได้สร้างแบบสอบถามที่เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Multiple Choice) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งผู้ตอบเพียงแต่ใส่เครื่องหมาย X ลงหน้าข้อ หรือในช่องที่ต้องการตอบเท่านั้น นอกจากนี้ เพื่อไม่ให้เป็นการจำกัดความคิดของผู้ตอบแบบสอบถาม ในบางข้อจึงมีข้ออื่น ๆ (ถ้ามีไปกรณ) ไว้ในตอนท้ายของข้อควย เพื่อผู้ตอบจะได้พิจารณาใส่ความคิดเห็นเพิ่มเติมได้เมื่อต้องการ

2. การทดสอบแบบสอบถาม (Pre - test)

2.1 นำแบบสอบถามไปทดสอบกับเยาวชนที่มีคุณสมบัติตรงกับประชากรที่จะทำการสำรวจเพื่อทดสอบความเหมาะสมและข้อบกพร่องของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับเยาวชน รวม 40 คน

2.2 นำแบบสอบถามที่ทดสอบแล้วมาวิเคราะห์แล้วและตรวจแก้ไข จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปแจกกับประชากรที่ต้องการต่อไป

3. การเลือกตัวอย่างประชากร

ประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10 - 18 ปี ในกรุงเทพฯ ทั้งที่เรียนหนังสือ และไม่ได้อ่านหนังสือ โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธี Simple Random Sampling สุ่มประชากรจากเขตต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ดังนี้

เขตพระนคร	จำนวน	28	คน
เขตบางรัก	จำนวน	26	คน
เขตสัมพันธวงศ์	จำนวน	26	คน
เขตป้อมปราบ	จำนวน	26	คน
เขตพระโขนง	จำนวน	26	คน
เขตพญาไท	จำนวน	26	คน
เขตดุสิต	จำนวน	26	คน
เขตบางเขน	จำนวน	26	คน
เขตยานนาวา	จำนวน	26	คน
เขตปทุมวัน	จำนวน	26	คน
เขตราชบุรณะ	จำนวน	25	คน
เขตบางกอกน้อย	จำนวน	25	คน
เขตคลองสาน	จำนวน	25	คน
เขตบางขุนเทียน	จำนวน	25	คน
เขตคลองตัน	จำนวน	25	คน
เขตภาษีเจริญ	จำนวน	25	คน
	รวม	412	คน

ในจำนวนนี้ไปจำแนกเป็น 2 เพศ จำนวนเท่า ๆ กัน คือเพศชาย 206 คน และเพศหญิง 206 คน

4. การแจกและรวบรวมข้อมูล

การแจกและรวบรวมข้อมูลในเขตต่าง ๆ ดังกล่าวนี้ เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามคืนมากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการแจกและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนตามจำนวนที่แสดงในตาราง ดังนี้

	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ชาย	206	198	48.06
หญิง	206	201	48.79
รวม	412	399	96.85

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เพื่อคัดเลือกรายชื่อแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์

ออก

5.2 ใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.2.1 แจกแจงความถี่โดยใช้วิธี **tally** เพื่อจัดลำดับลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของเยาวชน ความสนใจในเนื้อหาต่าง ๆ ความชอบ และข้อคิดเห็นของเยาวชน เกี่ยวกับเนื้อหาประเภทต่าง ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันที่ประโยชน์ต่อการศึกษารวมทั้งความต้องการของเยาวชนที่มีต่อเนื้อหาต่าง ๆ และข้อเสนอแนะของเยาวชนด้วย

5.2.2 ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ และความคิดเห็นของเยาวชนใช้สถิติ
หาค่าร้อยละ

5.2.3 ความสนใจ ความชอบ ความต้องการ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์รายวัน ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย กำหนดน้ำหนัก 4 ระดับ คือ

- มาก 4
- ปานกลาง 3
- น้อย 2
- น้อยที่สุด 1

ค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบสอบถาม นำไปหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร¹

$$\bar{x} = \frac{f_1x_1 + f_2x_2 + f_3x_3 + \dots + f_nx_n}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$N = f$$

$$f = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละระดับ}$$

$$x = \text{คะแนนของแต่ละระดับ}$$

5.3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ เสนอในรูปตาราง ขยที่ 4

5.4 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยที่หาได้ คือ

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 มีค่าระดับน้อยมาก

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักระหว่าง 1.01 ถึง 2.00 มีค่าระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักระหว่าง 2.01 ถึง 3.00 มีค่าระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักระหว่าง 3.01 ถึง 4.00 มีค่าระดับมาก

¹ประคอง กรรณชูกร , สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู , (พระนคร: สำนักพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช จำกัด , 2515) , หน้า 40